

29.10.2024

Asia/7

§ 284

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Pia Pakarisen valtuustoaloitteesta vanhemmuuden tuen mallin rakentamisesta

HEL 2024-007938 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle liitteenä olevasta Pia Pakarisen ja 24 muun valtuutetun vanhemmuuden tuen mallin valtuustoaloitteesta seuraavan lausunnon:

Valtuutettu Pia Pakarisen aloitteessa tuodaan esiin huoli lastensuojeluilmoitusten määrän lisääntymisestä. Aloitteessa ehdotetaan kaupungin eri toimialojen tiiviimpää yhteistyötä lasten ja nuorten hyvinvoinnin haasteisiin vastaamiseksi. Aloitteessa toivotaan vanhemmuuden tukemista selkeyttämällä palvelujen ja huoltajien roolia lapsen hyvinvoinnin tukemisessa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa valtuustoaloitetta pääosin. Aloitteessa esitetyt toimenpiteet, kuten vanhemmuuden tuen mallin kehittäminen ja toimialojen välisen yhteistyön tiivistäminen, voivat ennaltaehkäistä perheiden ongelmia ja parantaa lasten ja nuorten hyvinvointia. Helsingissä on tunnistettu vanhemmuuden tuen tarve ja kehitetty yhteistyötä eri toimialojen ja kolmannen sektorin välillä. Lisäksi on käynnissä useita hankkeita perheiden kuulemisen vahvistamiseksi ja yhteistyön tiivistämiseksi. Kasvatus- ja koulutuslautakunta korostaa, että vanhemmuuden tuen käytänteet on tärkeää tehdä näkyviksi ja lisätä yhteistä ymmärrystä vanhemmuuden tukemiseksi.

Vanhemmuuden tuen malli

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa ehdotusta vanhemmuuden tuen mallin kehittämisestä eri toimialojen yhteistyönä. Vanhemmuuden tukeminen edellyttää ymmärrystä perheiden erilaisista lähtökohdista ja tarpeista. Valtuustoaloitteessa ehdotettu malli keskittyy koulunkäynnin tukemiseen, mutta perheiden kokonaistilanteen tarkastelu on välttämätöntä huomioida mallin kehittämisessä. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla tullaan jatkossa myös tiivistämään yhteistyötä järjestöjen kanssa.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on kehitetty erilaisia tapoja vahvistaa huoltajien osallisuutta ja kotien kanssa tehtävää yhteistyötä. Lisäksi on toteutettu toimialan omia pilotteja sekä kaupungin toimialojen välillä hankkeita, joiden avulla on tuettu perheitä lasten ja nuorten hy-

vinvoinnin tukemisessa. Toimialoilta on kuitenkin puuttunut hankkeen opeista yhteinen koonti, mikä auttaisi vanhemmuuden tukemisessa yli toimialarajojen. Kasvatus- ja koulutuslautakunta suosittelee, että eri toimialat kokoavat yhteen kaikki olemassa olevat toimintamallit ja pilotoinnit ja niiden pohjalta lähdetään toteuttamaan vanhemmuuden tukea esimerkiksi pienalueverkostoissa.

Toimialojen välinen yhteistyö

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa aloitteen ehdotusta tuen rakentamisesta lasten ja nuorten, ei organisaatorakenteiden ympärille. Helsingissä on tehty laajaa kehittämistyötä moniammatillisen yhteistyön eteen. Yhteistyötä on kehitetty muun muassa Hyvinvointia yhdessä-HYVÄ -mallin avulla, jossa kaupungin toimijat tarkastelevat lasten ja nuorten hyvinvointia yhteisen viitekehyksen avulla. Helsingin kaupungissa on toiminnassa poikkihallinnollisia ryhmiä, joiden työn tavoitteena on varmistaa yhteinen, tavoitteellinen työskentely lasten ja nuorten hyvinvoinnin tukemiseksi.

Helsingin kaupunki rakentaa monitoimitaloja, joissa leikkipuistot, päiväkodit ja koulut toimivat yhdessä nuorisotalojen ja terveysasemien kanssa. Tämä auttaa eri alojen ammattilaisia tekemään yhteistyötä, jotta lapset ja nuoret voivat paremmin. Monitoimitalojen tavoitteena on ollut tuoda palvelut yhteen, jotta lasten, nuorten ja perheiden tukeminen olisi sujuvampaa ja asiakaslähtöisempää.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta painottaa, että tavoitteellinen ja saman viitekehyksen suuntainen työskentely vanhemmuuden tukemiseksi edellyttää selkeää ja jatkuvaa vuorovaikutusta toimijoiden välillä sekä säännöllistä perehdytystä yhteisiin tavoitteisiin ja toimintatapoihin. Kasvatus- ja koulutuslautakunta ehdottaa, että käynnissä olevien rakenteiden kehittämisen lisäksi Helsingin kaupungissa järjestettäisiin yhteisiä perehdytyksiä ja koulutuksia henkilökunnalle perheiden huomioimisesta ja palvelujen rakentamisesta ja yhteensovittamisesta lasten ja nuorten ympärille.

Vapaan sivistystyön ja soten yhteistyön vahvistaminen kotoutumisen ja maahanmuuttajataustaisten perheiden tuessa

Aloitteessa ehdotetaan vapaan sivistystyön ja soten yhteistyön vahvistamista kotoutumisen ja maahanmuuttajataustaisten perheiden tuessa. Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että Helsingissä on tehty määrätietoisesti yhteistyötä perheiden kotoutumisen tukemiseksi. KOTIVA-ohjelma tarjoaa kotivanhemmille suomen kielen kurseja ja yhteiskuntataidon opetusta useilla kielillä sekä perehdyttää vanhempia koulu maailmaan. KOTIVA-ohjelma on suunnattu erityisesti pienten lasten

vanhemmille ja ohjelmaan on sisällytetty lastenhoito ja jatko-ohjaus työelämään.

Työväenopisto tekee tiivistä yhteistyötä työllisyyspalveluiden kanssa ja tarjoaa maksuttomia kursseja suomen kielessä ja digitaadoissa. Vuonna 2025 voimaan astuva kotoutumislaki vahvistaa tätä yhteistyötä entisestään. Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että aloitteessa ehdotettu yhteistyön tiivistäminen on jo Helsingissä hyvin käynnissä.

Harrastamisen tuki

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa harrastamisen tukemista niille lapsille ja nuorille, jotka eivät saa nauttia harrastamisesta arjessa. Harrastusmahdollisuuksien tulee olla kaikkien saatavilla, ja niiden saavutettavuus on varmistettava monipuolisella viestinnällä. Helsingissä on tehty hyvää yhteistyötä kulttuuri- ja vapaa-ajan sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialojen välillä harrastustarjonnan saavutettavuuden vahvistamiseksi. Tätä työtä on jatkettava erityisesti sosioekonomisesti heikompien alueiden lasten- ja nuorten harrastamisen määrän lisäämiseksi, muun muassa panostamalla resursseja Harrastamisen Suomen malliin.

Harrastusmahdollisuuksista tiedottamisen tulee olla monipuolista tavoitukseen kaikki perheet. Uusi harrastukset.hel.fi-sivusto parantaa tiedotusta nuorisopalveluiden ja järjestöjen tarjoamista harrastuksista. Nuorisopalvelut tekevät myös tiivistä yhteistyötä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan Tervetuloa perheet -kotohankkeen kanssa mm. koulujen valmistavien luokkien perheiden ja nuorten tavoittamiseksi. Liikuntakoutsit ovat vahvistaneet harrastamista ja liikkumista ja erityisesti yksinöllistä tukea toisella asteella. He ovat henkilökohtaisen vuorovaikutuksen avulla onnistuneet madaltamaan nuorten kynnystä liikunnan aloittamiseen.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että aloitteessa ehdotettu harrastustarjonnan madaltaminen on jo kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialalla käynnissä ja toimialojen välillä tehdään aktiivisesti yhteistyötä lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksien monipuolistamisen, saavutettavuuden ja niistä viestimisen edistämiseksi.

Yhteenveto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa vanhemmuuden tuen mallin kehittämistä, missä huomioidaan perheiden erilaiset tarpeet ja kokonaistilanne. Lisäksi kasvatus- ja koulutuslautakunta korostaa eri toimialojen yhteistyön tärkeyttä lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämässä ja tukee monitoimitalojen ja poikkihallinnollisten ryhmien edelleen kehittämistä. Erityisenä huomiona kasvatus- ja koulutuslautakunta korostaa

yhteisiä perehdytyksiä ja koulutuksia toimialojen asiantuntijoille koskien perheiden huomioimista ja palvelujen rakentamista ja yhteensovittamista lasten ja nuorten ympärille. Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa vapaan sivistystyön ja sosiaalipalveluiden tiivistä yhteistyötä jatkettavaksi edelleen ja pitää tärkeänä toimialojen välistä yhteistyötä lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksien monipuolistamisen ja saavutettavuuden lisäämiseksi.

Käsittely

Vastaehdotus:

Markku Rantahalvari: Lisäys kohdan 11 loppuun.

"Tätä työtä on jatkettava erityisesti sosioekonomisesti heikompien alueiden lasten- ja nuorten harrastamisen määrän lisäämiseksi, muun muassa panostamalla resursseja Harrastamisen Suomen malliin."

Kannattaja: Ted Apter

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi yksimielisesti Markku Rantahalvarin vastaehdotuksen.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Heidi Halkilahti, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 22889
heidi.halkilahti(a)hel.fi

Liitteet

1 vanhemmuuden tuki

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antaa kaupunginhallitukselle liitteenä olevasta Pia Pakarisen ja 24 muun valtuutetun vanhemmuuden tuen mallin valtuustoaloitteesta seuraavan lausunnon:

Valtuutettu Pia Pakarisen aloitteessa tuodaan esiin huoli lastensuojeluilmoitusten määrän lisääntymisestä. Aloitteessa ehdotetaan kaupungin eri toimialojen tiiviimpää yhteistyötä lasten ja nuorten hyvinvoinnin haasteisiin vastaamiseksi. Aloitteessa toivotaan vanhemmuuden tukemista selkeyttämällä palvelujen ja huoltajien roolia lapsen hyvinvoinnin tukemisessa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa valtuustoaloitetta pääosin. Aloitteessa esitetyt toimenpiteet, kuten vanhemmuuden tuen mallin kehittäminen ja toimialojen välisen yhteistyön tiivistäminen, voivat ennaltaehkäistä perheiden ongelmia ja parantaa lasten ja nuorten hyvinvointia. Helsingissä on tunnustettu vanhemmuuden tuen tarve ja kehitetty yhteistyötä eri toimialojen ja kolmannen sektorin välillä. Lisäksi on käynnissä useita hankkeita perheiden kuulemisen vahvistamiseksi ja yhteistyön tiivistämiseksi. Kasvatus- ja koulutuslautakunta korostaa, että vanhemmuuden tuen käytänteet on tärkeää tehdä näkyviksi ja lisätä yhteistä ymmärrystä vanhemmuuden tukemiseksi.

Vanhemmuuden tuen malli

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa ehdotusta vanhemmuuden tuen mallin kehittämisestä eri toimialojen yhteistyönä. Vanhemmuuden tukeminen edellyttää ymmärrystä perheiden erilaisista lähtökohdista ja tarpeista. Valtuustoaloitteessa ehdotettu malli keskittyy koulunkäynnin tukemiseen, mutta perheiden kokonaistilanteen tarkastelu on välttämätöntä huomioida mallin kehittämisessä. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla tullaan jatkossa myös tiivistämään yhteistyötä järjestöjen kanssa.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on kehitetty erilaisia tapoja vahvistaa huoltajien osallisuutta ja kotien kanssa tehtävää yhteistyötä. Lisäksi on toteutettu toimialan omia pilotteja sekä kaupungin toimialojen välillä hankkeita, joiden avulla on tuettu perheitä lasten ja nuorten hyvinvoinnin tukemisessa. Toimialoilta on kuitenkin puuttunut hankkeen opeista yhteinen koonti, mikä auttaisi vanhemmuuden tukemisessa yli toimialarajojen. Kasvatus- ja koulutuslautakunta suosittelee, että eri toimialat kokoavat yhteen kaikki olemassa olevat toimintamallit ja pilotoinnit ja niiden pohjalta lähdetään toteuttamaan vanhemmuuden tukea esimerkiksi pienalueverkostoissa.

Toimialojen välinen yhteistyö

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa aloitteen ehdotusta tuen rakentamisesta lasten ja nuorten, ei organisaatorakenteiden ympärille. Helsingissä on tehty laajaa kehittämistyötä moniammatillisen yhteistyön eteen. Yhteistyötä on kehitetty muun muassa Hyvinvointia yhdessä-HYVÄ -mallin avulla, jossa kaupungin toimijat tarkastelevat lasten ja nuorten hyvinvointia yhteisen viitekehyksen avulla. Helsingin kaupungissa on toiminnassa poikkihallinnollisia ryhmiä, joiden työn tavoitteena on varmistaa yhteinen, tavoitteellinen työskentely lasten ja nuorten hyvinvoinnin tukemiseksi.

Helsingin kaupunki rakentaa monitoimitaloja, joissa leikkipuistot, päiväkodit ja koulut toimivat yhdessä nuorisotalojen ja terveysasemien kans-

sa. Tämä auttaa eri alojen ammattilaisia tekemään yhteistyötä, jotta lapset ja nuoret voivat paremmin. Monitoimitalojen tavoitteena on ollut tuoda palvelut yhteen, jotta lasten, nuorten ja perheiden tukeminen olisi sujuvampaa ja asiakaslähtöisempää.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta painottaa, että tavoitteellinen ja saman viitekehyksen suuntainen työskentely vanhemmuuden tukemiseksi edellyttää selkeää ja jatkuvaa vuorovaikutusta toimijoiden välillä sekä säännöllistä perehdytystä yhteisiin tavoitteisiin ja toimintatapoihin. Kasvatus- ja koulutuslautakunta ehdottaa, että käynnissä olevien rakenteiden kehittämisen lisäksi Helsingin kaupungissa järjestettäisiin yhteisiä perehdytyksiä ja koulutuksia henkilökunnalle perheiden huomioimisesta ja palvelujen rakentamisesta ja yhteensovittamisesta lasten ja nuorten ympärille.

Vapaan sivistystyön ja soten yhteistyön vahvistaminen kotoutumisen ja maahanmuuttajataustaisten perheiden tuessa

Aloitteessa ehdotetaan vapaan sivistystyön ja soten yhteistyön vahvistamista kotoutumisen ja maahanmuuttajataustaisten perheiden tuessa. Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että Helsingissä on tehty määrätietoisesti yhteistyötä perheiden kotoutumisen tukemiseksi. KOTIVA-ohjelma tarjoaa kotivanhemmille suomen kielen kurseja ja yhteiskuntataidon opetusta useilla kielillä sekä perehdyttää vanhempia koulu- maailmaan. KOTIVA-ohjelma on suunnattu erityisesti pienten lasten vanhemmille ja ohjelmaan on sisällytetty lastenhoito ja jatko-ohjaus työelämään.

Työväenopisto tekee tiivistä yhteistyötä työllisyyspalveluiden kanssa ja tarjoaa maksuttomia kurseja suomen kielessä ja digitaidoissa. Vuonna 2025 voimaan astuva kotoutumislaki vahvistaa tätä yhteistyötä entisestään. Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että aloitteessa ehdotettu yhteistyön tiivistäminen on jo Helsingissä hyvin käynnissä.

Harrastamisen tuki

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa harrastamisen tukemista niille lapsille ja nuorille, jotka eivät saa nauttia harrastamisesta arjessa. Harrastusmahdollisuuksien tulee olla kaikkien saatavilla, ja niiden saavutettavuus on varmistettava monipuolisella viestinnällä. Helsingissä on tehty hyvää yhteistyötä kulttuuri- ja vapaa-ajan sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialojen välillä harrastustarjonnan saavutettavuuden vahvistamiseksi.

Harrastusmahdollisuuksista tiedottamisen tulee olla monipuolista tavoitukseen kaikki perheet. Uusi harrastukset.hel.fi-sivusto parantaa tietoa nuorisopalveluiden ja järjestöjen tarjoamista harrastuksista.

Nuorisopalvelut tekevät myös tiivistä yhteistyötä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan Tervetuloa perheet -kotohankkeen kanssa mm. koulujen valmistavien luokkien perheiden ja nuorten tavoittamiseksi. Liikuntakoutsit ovat vahvistaneet harrastamista ja liikkumista ja erityisesti yksinöllistä tukea toisella asteella. He ovat henkilökohtaisen vuorovaikutuksen avulla onnistuneet madaltamaan nuorten kynnystä liikunnan aloittamiseen.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että aloitteessa ehdotettu harrastustarjonnan madaltaminen on jo kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialalla käynnissä ja toimialojen välillä tehdään aktiivisesti yhteistyötä lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksien monipuolistamisen, saavutettavuuden ja niistä viestimisen edistämiseksi.

Yhteenveto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa vanhemmuuden tuen mallin kehittämistä, missä huomioidaan perheiden erilaiset tarpeet ja kokonaistilanne. Lisäksi kasvatus- ja koulutuslautakunta korostaa eri toimialojen yhteistyön tärkeyttä lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämässä ja tukee monitoimialojen ja poikkihallinnollisten ryhmien edelleen kehittämistä. Erityisenä huomiona kasvatus- ja koulutuslautakunta korostaa yhteisiä perehdytyksiä ja koulutuksia toimialojen asiantuntijoille koskien perheiden huomioimista ja palvelujen rakentamista ja yhteensovittamista lasten ja nuorten ympärille. Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa vapaan sivistystyön ja sosiaalipalveluiden tiivistä yhteistyötä jatkettavaksi edelleen ja pitää tärkeänä toimialojen välistä yhteistyötä lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksien monipuolistamisen ja saavutettavuuden lisäämiseksi.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on pyytänyt kasvatus- ja koulutuslautakunnalta lausuntoa valtuutettu Pia Pakarisen ja 24 muun allekirjoittaneen aloitteesta vanhemmuuden tuen mallin rakentamisesta 12.11.2024 mennessä. Aloitteessa tuodaan esiin huoli lastensuojeluilmoitusten määrän lisääntymisestä. Aloitteessa ehdotetaan kaupungin eri toimialojen tiiviimpää yhteistyötä lasten ja nuorten hyvinvoinnin haasteisiin vastaamiseksi. Aloitteessa toivotaan vanhemmuuden tukemista selkeyttämällä palvelujen ja huoltajien roolia lapsen hyvinvoinnin tukemisessa.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Heidi Halkilahti, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 22889
heidi.halkilahti(a)hel.fi

29.10.2024

Asia/7

Liitteet

1 vanhemmuuden tuki

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta 22.10.2024 § 226

08.10.2024 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Terhi Tuominiemi-Lilja, perheiden erityispalvelujen päällikkö, puhelin: 09 310 55634
terhi.tuominiemi-lilja(a)hel.fi
Jonna Vanhanen, lastensuojelun sosiaalityön päällikkö, puhelin: 09 310 43809
jonna.vanhanen(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 01.10.2024 § 269

HEL 2024-007938 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

01.10.2024 Pöydälle

Pöydällepanoehdotus:
Sini Korpinen: Pyydän pöydälle.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti yksimielisesti Sini Korpinen ehdotuksesta panna asian pöydälle.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Heidi Halkilahti, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 22889
heidi.halkilahti(a)hel.fi